

Gymnasial lärlingsutbildning på Lapplands Gymnasium

För många arbetsgivare är det idag en utmaning att lösa frågan om varifrån man ska få tillgång till kvalificerad arbetskraft. För att möjliggöra detta behövs en attraktiv utbildning som snabbt kan leda till att eleverna blir en tillgång på arbetsmarknaden. Lapplands Gymnasium har därför gjort en satsning på Lärlingsutbildning på de flesta av våra yrkesprogram i Kiruna.

Vad innebär det att vara en gymnasial lärling?

Minst hälften av studietiden räknat från det läsår som eleven påbörjar sin lärlingsutbildning, görs på en eller flera arbetsplatser. Lärlingsutbildning syftar till att ge eleverna en grundläggande yrkesutbildning, ökad arbetslivserfarenhet och möjlighet att få kunskaper inom yrkesområdet under en handledares ledning på en arbetsplats. Utbildningen leder till samma yrkesexamen som skolförlagd utbildning.

Skola och arbetsliv i samverkan

De bästa förutsättningarna för en elev på lärlingsutbildning uppnås då skola och arbetsliv samverkar. Eleven ska ha en handledare som ansvarar för elevens lärande och yrkesmässiga utveckling på arbetsplatsen. Skolan ansvarar för att eleven får kunskaper och färdigheter enligt utbildningens mål. Uppföljning av elevens lärande sker kontinuerligt mellan elev, handledare och yrkeslärare. Det är yrkeslärarens ansvar att se till att eleven uppnår sina kursmål. Saknas moment på arbetsplatsen kan dessa göras på skolan.

Lärlingskontrakt

Vid gymnasial lärlingsutbildning upprättas ett utbildningskontrakt, för varje elev och arbetsplats. Det är skolan som ansvarar för detta.

Kontrakten ska undertecknas av *elev, skola och arbetsplats*. Om eleven är *under 18 år, ska även elevens vårdnadshavare* underteckna utbildningskontraktet.

Av kontraktet ska det enligt skollagen anges:

1. Vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen, och omfattningen av dessa delar.
2. Hur kostnader för skador som eleven kan orsaka under sin lärlingsperiod, ska fördelas mellan skolhuvudmannen och arbetsplatsen.
3. Avtalstiden och grunderna för att avtalet ska upphöra innan avtalstiden löpt ut.
4. Vilken lärare på skolan och vilken handledare på arbetsplatsen som ska vara kontaktpersoner för den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen.

En elev som utför arbete enligt ett utbildningskontrakt anses inte som arbetstagare. Detta gäller inte om arbetet omfattas av ett avtal om **gymnasial lärlingsanställning**.

Vad är Gymnasial lärlingsanställning?

En arbetsgivare kan välja att anställa sin Lärlingselev under APL-perioden. Det görs i så fall i samråd med skolan. Det finns en anställningsform som heter "*Tidsbegränsad gymnasial lärlingsanställning*". Ett kontrakt för anställd lärling, tecknas mellan arbetsgivare, skola och elev. Men arbetsgivaren skriver även ett anställningsavtal med eleven för de perioder som eleven ska göra APL. De kommer överens om lön, anställningsvillkor etc. Finns kollektivavtal på arbetsplatsen, följer man detta gällande avtal.

Om eleven jobbar utöver detta, till exempel på helger eller skollov, krävs ytterligare ett anställningsavtal. Då gäller det **en anställning enligt allmänna arbetsrättsliga regler**, bland annat avseende försäkring, semester med mera. *Detta är utanför skolans ansvarsområde.*

Anställningsformen regleras i lagen (2014:421) om gymnasial lärlingsanställning.

(<https://www.skolverket.se/skolutveckling/anordna-och-administrera-utbildning/anordna-utbildning-pa-gymnasieniva/anordna-utbildning-pa-gymnasial-niva/larlingscentrum-starta-larlingsutbildning#h-Gymnasiallarlingsanstallning>).

Fördelar med gymnasial lärlingsanställning

- Som elev delar man sin tid mellan skola och jobb. Man jobbar och gör nytta på riktigt, får dagsaktuell kunskap och blir snabbt anställningsbar. Eleven får dessutom lön för sin insats. Det ökar motivationen hos eleven, och ökar arbetsgivarens engagemang i utbildningen.
- Som arbetsgivare får du möjlighet att forma din framtida arbetskraft och testa den under en tid.
- Sannolikheten att behålla kompetensen inom företaget ökar.
- Du som arbetsgivare, bidrar till ungdomars etablering på arbetsmarknaden och ser till att den kompetens som din bransch efterfrågar lärs ut.

Handledarutbildning

Vi önskar att alla arbetsgivare ser till att det finns en utbildad handledare på arbetsplatsen, när ni tar emot en elev från oss. *Skolverket erbjuder en gratis webbaserad handledarutbildning för handledare* som tar emot elever på sin arbetsplats. Syftet med utbildningen är att handledaren skall bli väl förberedd för att handleda eleven och veta vad som förväntas av arbetsplatsen, respektive skolan. Utbildningen är gratis och tar ca 6 timmar att göra. Utbildningen kan pausas och återupptas vid annat tillfälle.

Skolan kommer att söka statsbidrag för handledare som har gjort utbildningen och mejlat/skickat in sina intyg till Lapplands Gymnasium. Länk till Skolverkets handledarutbildning:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/kurser-och-utbildningar/skolverkets-webbaserade-apl-handledarutbildning>

Statsbidrag för att ta emot en gymnasial lärling

Bidraget syftar till att stimulera arbetsgivare till att ta emot gymnasiala Lärlingselever och utbildning av handledare på arbetsplatserna. Bidraget söks av skolan som sen betalar ut det till arbetsgivaren. Bidraget söks för en termin i taget. Du kan läsa mer om bidraget genom att följa länken nedan.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-gymnasial-larlingsutbildning-2025>

Arbetsgivare/företag

För att kunna tillgodose behovet av lärlingsplatser är vi mycket intresserade av att etablera ett samarbete med intresserade företag.

Välkomna att höra av er till Lapplands Gymnasium!

Kontaktpersoner:

Malin Bobbysdotter
APL/Lärlingsutvecklare
073-848 61 11

Malin.bobbysdotter@lapplands.se

Ann-Christin Rova
Administrativ Lärlingskoordinator
073-941 31 11

ann-christin.rova@lapplands.se

Mer information:

Skolverket Lärlingsutbildning: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/anordna-och-administrera-utbildning/anordna-utbildning-pa-gymnasieniva/anordna-utbildning-pa-gymnasial-niva/larlingscentrum-starta-larlingsutbildning>

Statsbidrag för lärling: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-gymnasial-larlingsutbildning-2025>

Svensk Gymnasielärling: <https://larlingsplats.se/gymnasielarling/>

Arbetsgivarhandbok: https://gymnasielarling.se/wp-content/uploads/2019/01/A4_HANDBOK_ARBETSGIVARE_ML2_FINAL.pdf

Så får unga jobba: <https://www.av.se/globalassets/filer/publikationer/broschyrrer/sa-far-barn-och-ungdomar-arbeta-broschyr-adi043.pdf>